

Lietuvos istorijos studijos

VILNIUS UNIVERSITY

Studies of Lithuania's History

2009

Vol. 24

Research papers

Published since 1992

Vilnius University Publishing House

2009

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos istorijos studijos

2009

24 tomas

Mokslo darbai

Leidžiami nuo 1992 metų

Redaktorių kolegija (Editorial Board)

Vyriausiasis redaktorius (Editor-in-Chief)

Prof. habil. dr. *Vygintas Bronius Pšibilskis* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Vilnius University (History 05 H)

Atsakingasis sekretorius (Executive Secretary)

Doc. dr. *Sigitas Jegelevičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Vilnius University (History 05 H)

Nariai (Editors):

- Prof. dr. *Alfredas Bumblauskas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Vilnius University (History 05 H)
- Prof. dr. *Zenonas Butkus* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Vilnius University (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Sven Ekdaahl* – Geteborgo universitetas, Švedija (Istorija 05 H)
Göteborg University (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Edvardas Gudavičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Vilnius University (History 05 H)
- Dr. *Magnus Ilmjärv* – Talino universitetas, Estija (Istorija 05 H)
Tallinn University (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Anatolij J. Ivanov* – Rusijos mokslų akademijos Rusijos istorijos institutas,
Rusija (Istorija 05 H)
Institute of Russian History, Russian Academy of Sciences
(History 05 H)
- Dr. *Michail M. Krom* – Sankt Peterburgo Europos universitetas, Rusija (Istorija 05 H)
European University at St. Petersburg (History 05 H)
- Prof. dr. *Aleksiejus Luchtanas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Vilnius University (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Józef Maroszek* – Balstogės universitetas, Lenkija (Istorija 05 H)
University of Białystok (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Zenonas Norkus* – Vilniaus universitetas (Sociologija 05 S)
Vilnius University (Sociology 05 S)
- Doc. dr. *Edmundas Rimša* – Lietuvos istorijos institutas (Istorija 05 H)
Institute of Lithuanian History (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Waldemar Rezmer* – Torunės Mikalojaus Koperniko universitetas,
Lenkija (Istorija 05 H)
Nicolaus Copernicus University, Toruń (History 05 H)
- Prof. dr. *Genadz Saganovič* – Europos humanitarinis universitetas, Lietuva (Istorija 05 H)
European Humanities University, Lithuania (History 05 H)

Redakcijos adresas (Address):

Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
(Vilnius University Faculty of History)
Universiteto g. 7, LT-01513 Vilnius, Lithuania
El. paštas (e-mail): janina.leoniene@if.vu.lt
aurimas.svedas@if.vu.lt
<http://www.lis.lt>

Straipsniai vertinti dviejų recenzentų
The articles were reviewed by two experts

Included in:

EBSCO publishing.

ABC Clio,

articles are abstracted and indexed in
HISTORICAL ABSTRACTS and AMERICA:
HISTORY AND LIFE

© Vilniaus universitetas, 2009
© Vilnius University, 2009

TURINYS

STRAIPSNIAI IR PRANEŠIMAI

<i>Marius Ščavinskas. „Russiana gloriatur ecclesia“ ir šv. Brunono Kverfurtiečio misijų klausimas.....</i>	9
<i>Edvardas Gudavičius. Juozo Jurginio kaimynų problematikos sprendimas.....</i>	23
<i>Julieta Maria Aires de Almeida Araújo e Esteves. Portugalijos ir Lietuvos ryšių užuomazgos: Martin Lopes ir Damiāno de Góis. Du portugalai Lietuvoje XVI amžiuje.....</i>	27
<i>Elena Keidošiūtė. Mariae Vitae kongregacijos misionieriška veikla</i>	38
<i>Aelita Ambrulevičiūtė. Vidaus prekybos tinklo raida lietuviškose gubernijose 1861–1914 metais: išvežiojamoji ir išnešiojamoji prekyba</i>	50
<i>Julius Žukas. Automobilių transporto raida Klaipėdos krašte XX amžiaus pirmoje pusėje (1900–1939).....</i>	63
<i>Vita Ulytė-Grigelevičienė. Lietuvos Valstybės Prezidento kalbų ir Tautos šventės iškilnių sąveika (1920–1938): poveikio komunikacija</i>	80
<i>Giedrė Polkaitė. Prekių ir paslaugų pasiūlos kaita Lietuvos periodinės spaudos reklamoje 1918–1940 metais</i>	98
<i>Zenonas Butkus, Magnus Ilmjärvi. Latvijos ir Estijos požiūris į Klaipėdos atplėšimą nuo Lietuvos 1939 metais</i>	118
<i>Rūta Šermukšnytė. Ideologijos ir istoriografijos įtaka Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos aktualinimui. Lietuvos dokumentinio diskurso (1988–2007 m.) analizė.....</i>	136
<i>Salvijus Kulevičius. Reliatyvistinė paveldosaugos samprata: prielaidos, principai, galimybės</i>	150
<i>Aurimas Švedas. Istorijos erdvės „užkariavimas“ XXI a. Rusijoje: negatyvioji istorinė tapatybė?.....</i>	167
<i>Nerijus Babinskas. Tributalizmo koncepcija: S. Amino, J. Haldono ir H. H. Stahlio sampratų lyginamoji analizė.....</i>	178

IŠ RANKRAŠTINIO PALIKIMO

<i>Edvardas Gudavičius, Stanislovas Lazutka. Albertas Goštautas ir Lietuvos istoriografija.....</i>	195
---	-----

KNYGŲ LENTYNOJE

<i>Nerijus Babinskas. Globalaus mąstymo dozė XXI amžiuje arba visų šalių politaristai, vienykitės... Rec.: Семёнов Ю. И. Политарный («азиатский») способ производства. Сущность и место в истории человечества и России. Философско-исторические очерки. Москва, 2008. 404 с.....</i>	202
<i>Zenonas Norkus. Būtovės slėpiniai be televizijos kamerų. Rec: Visa istorija yra gyvenimas: 12 sakinės istorijos epizodų. Edvardą Gudavičių kalbina Aurimas Švedas. Vilnius: Aidai, 2008. 278 p.....</i>	207
<i>Aleksandr Gogun. Rec.: Musial Bogdan. Sowjetische Partisanen. Mythos und Wirklichkeit. Paderborn: Ferdinand Schöning, 2009. 590 S.....</i>	216

JŲ ŠVIESUS ATMINIMAS

<i>Stanislovas Lazutka (1923 05 07–2009 07 06).....</i>	224
---	-----

CONTENT

ARTICLES AND REPORTS

- Marius Ščavinskas*. “*Russiana gloriatur ecclesia*” and the issue of St. Bruno’s of Querfurt missions 9
- Edvardas Gudavičius*. Juozas Jurginis’ Solution to *kaimynai* Problem 23
- Julieta Maria Aires de Almeida Araújo e Esteves*. In the Beginning of the Relationship Portugal – Lithuania: Martin Lopes and Damião de Góis. Two Portuguese of XVI century in Lithuania 27
- Elena Keidošiūtė*. Missionary work of *Mariae Vitae* Congregation 38
- Aelita Ambrulevičiūtė*. Inside trade system development in Lithuanian province in 1861–1914 50
- Julius Žukas*. Motor transport development in Klaipėda district in 1900–1939 63
- Vita Ulytė-Grigelevičienė*. Correlation between Speeches of the President of Lithuania and the National Day Celebrations in the period 1920–1938: influential Communication 80
- Giedrė Polkaitė*. Changes in the Advertisement of Goods and Services in the Lithuanian Periodic Press during 1918–1940 98
- Zenonas Butkus, Magnus Ilmjärv*. Latvia and Estonia’s View to the Separation of Klaipėda from Lithuania in 1939 118
- Rūta Šermukšnytė*. Ideological and Historiographic Influences on the Popularization of the History on the Grand Duchy of Lithuania. An Analysis of the Lithuanian Documentary Discourse (1998–2007) 136
- Salvijus Kulevičius*. Relativistic conception of heritage protection: preconditions, principles, opportunities 150
- Aurimas Švedas*. The “conquest” of historical space in the 21st century Russia: negative historical identity? 167
- Nerijus Babinskas*. Concept of Tribalism: a comparative Analysis of S. Amin’s, J. Haldon’s and H. H. Stahl’s approaches 178

FROM THE HERITAGE IN MANUSCRIPT

- Edvardas Gudavičius, Stanislovas Lazutka*. Olbracht Gasztold in the Lithuanian Historiography 195

BOOK SHELF

- Nerijus Babinskas*. A dose of global thinking in the XXI century or politarists of all countries let’s unite... Rec.: Семёнов Ю. И. Политарный («азиатский») способ производства. Сущность и место в истории человечества и России. Философско-исторические очерки. Москва, 2008. 404 с. 202
- Zenonas Norkus*. Telecast „Būtovės slėpiniai“ without Cameras. Rec: Visa istorija yra gyvenimas: 12 sakytinės istorijos epizodų. Edvardą Gudavičių kalbina Aurimas Švedas. Vilnius: Aidai, 2008. 278 p. 207
- Aleksandr Gogun*. Rec.: *Musial Bogdan*. Sowjetische Partisanen. Mythos und Wirklichkeit. Paderborn: Ferdinand Schöning, 2009. 590 S. 216

IN MEMORIAM

- Stanislovas Lazutka (1923 05 07–2009 07 06) 224

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ И СООБЩЕНИЯ

<i>Марюс Шчавинскас.</i> „Russiana gloriatur ecclesia“ и к вопросу миссий св. Бруно Кверфуртского	9
<i>Эдвардас Гудавичюс.</i> Решение Юозасом Юргинисом проблематики <i>kaimynai</i>	23
<i>Жулиета Мария Айрес де Альмеда Арауо э Естевес.</i> Зарождение португало-литовских связей: Мартин Лопез и Дамиано де Гойс. Два португальца в Литве в XVI веке	27
<i>Элена Кейдошоте.</i> Миссионерская деятельность конгрегации мариавиток	38
<i>Азлита Амбрулевичюте.</i> Развитие сети внутренней торговли в литовских губерниях в 1861–1914 гг.: развозная и разносная торговля.....	50
<i>Юлюс Жукас.</i> Развитие автомобильного транспорта в Клайпедском крае в первой половине XX века (1900–1939)	63
<i>Вита Улите-Григелявичене.</i> Соотношение выступлений президента Литовского государства и торжеств Национального праздника (1920–1938): коммуникация воздействия	80
<i>Гедре Полкайте.</i> Изменения предложения товаров и услуг в рекламе в периодической печати Литвы (1918–1940 гг.)	98
<i>Зенонас Буткус, Магнус Илмарв.</i> Отношение Латвии и Эстонии к захвату Клайпеды у Литвы в 1939 году	118
<i>Рута Шярмукините.</i> Влияние идеологии и историографии на актуализацию истории Великого Княжества Литовского. Анализ литовского документального дискурса 1988–2007 гг.	136
<i>Сальвиюс Кулявичюс.</i> Релятивистское понятие охраны наследия прошлого: предпосылки, принципы, возможности	150
<i>Ауримас Шведас.</i> «Завоевание» исторического пространства в России: негативный исторический идентитет	167
<i>Нериус Бабинскас.</i> Концепция трибуализма: сравнительный анализ понятий С. Амина, Дж. Галдона и Г. Г. Штала	178

ИЗ РУКОПИСНОГО НАСЛЕДИЯ

<i>Эдвардас Гудавичюс, Станисловас Лазутка.</i> Войцех Гашгольд и историография истории Литвы.....	195
--	-----

НА КНИЖНОЙ ПОЛКЕ

<i>Нериус Бабинскас.</i> Доза глобального мышления в XXI веке или политаристы всех стран ссудиняйтесь... Рец.: <i>Семёнов Ю. И.</i> Политарный («азиатский») способ производства. Сущность и место в истории человечества и России. Философско-исторические очерки. Москва, 2008. 404 с.....	202
<i>Зенонас Норкус.</i> Известная серия телепередач на историческую тематику без телекамер. Рец.: <i>Visa istorija yra gyvenimas: 12 sakytinės istorijos epizodų. Edvardą Gudavičių kalbina Aurimas Švedas.</i> Vilnius: Aidai, 2008. 278 p.....	207
<i>Александр Гозун.</i> Рец.: <i>Musial Bogdan.</i> Sowjetische Partisanen. Mythos und Wirklichkeit. Paderborn: Ferdinand Schöning, 2009. 590 S.....	216

ИХ СВЕТЛАЯ ПАМЯТЬ

Станисловас Лазутка (07 05 1923–06 07 2009).....	224
--	-----